

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3174/2021. (IV. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.V.21.702/2018/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésre irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Egy gazdasági társaság indítványozó jogi képviselője (dr. Hetzmann Albert ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál, amelyben kérte a Kúria Pfv.V.21.702/2018/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a megjelölt ítélet ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint az alperes klinikájának uniós támogatás felhasználásával megvalósuló átépítési, korszerűsítési, kivitelezési munkáival kapcsolatos építésszerelési tevékenység független mérnöki feladatai ellátásra a peres felek között közbeszerzési eljárás lefolytatását követően megbízási szerződés jött létre. A felperes indítványozó keresetében 17 780 000 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, mert álláspontja szerint jogosult a beruházás befejezésének elhúzódása miatt létrejött szerződésmódosításnak megfelelően elvégzett többlettevékenységgel arányos többlet megbízási díjra. Az indítványozó kereseti kérelmében kérte a felek közötti szerződésmódosítás érvényessé és hatályossá nyilvánítását és az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás megtérítését; amennyiben erre nincs mód a megbízási nélküli ügyvitel szabályainak alkalmazásával kérte az elvégzett munka ellenértékének megtérítését a szerződésmódosításban kikötött összegben.
- [3] Az első fokon eljáró Szegedi Járásbíróság – megismételt eljárásban – 22.P.20.969/2017/11. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék 3.Pf.20.086/2018/5. számú ítéletével helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. A Kúria Pfv.V.21.702/2018/6. számú ítéletével hatályában fenntartotta a jogorvoslati ítéletet.
- [4] 2. Az indítványozó a Kúria ítélete alaptörvény-ellenességnek a megállapítását és megsemmisítését kérte az Abtv. 27. §-a alapján.
- [5] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria Pfv.V.21.702/2018/6. számú ítélete arra tekintettel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, hogy iratellenesen és alapjogsértő módon állapította meg, hogy az indítványozó korábban nem hivatkozott a jogalap nélküli gazdagodásra mint jogcímenre és ezáltal a kereset jogalapja hiányzik.
- [6] Az indítványozó szerint a Kúria fenti téves megállapítása azért vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, mivel ezen tévedésére alapítja a Kúria a keresetet elutasító ítélet indokolását.
- [7] Az indítványozó előadta, hogy mind az első-, mind a másodfokú eljárások során következetesen hivatkozott arra, hogy keresete a jogalap nélküli gazdagodás jogcímen is alapul és kérte, hogy a bíróságok ezen a jogcímen is bírálják el a kereseti kérelmét.
- [8] Az indítványozó kifogásolta, hogy nem került elbírálásra azon hivatkozása sem, miszerint a szerződésmódosításhoz nem volt szükséges az utólagos jóváhagyás. Az indítványozó szerint az a tény, hogy a megbízási díjra nem kapott támogatást, nem mentesíti az alperest a díj megfizetésének kötelezettsége alól.
- [9] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét abban látta, hogy a Kúria a jogalap nélküli gazdagodásra vonatkozó indítványozói hivatkozásokat nem bírálta el, illetve a felülvizsgálati kérelem ezzel összefüggésben előterjesztett hivatkozását is figyelmen kívül hagyta.
- [10] Az indítványozó a jogorvoslati jog sérelme körében arra hivatkozott, hogy a Kúria figyelmen kívül hagyta az első- és másodfokú eljárások során tett nyilatkozatait és iratellenesen állapította meg a jogalap nélküli

gazdagodás jogcímének hiányát, ezáltal a Kúria a felülvizsgálati eljárást nem az eljárási szabályok által meghatározott keretek között folytatta le.

- [11] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [12] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *ab*) pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] A testület megállapította, hogy az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [14] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezésként az Abtv. 27. §-át. Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseiként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit.
- [15] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a*)–*f*) pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik.
- [16] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértésével kapcsolatban tartalmilag a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét állította, ezért az alkotmányjogi panasz ezen részét is az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján bírálta el. Mindazonáltal az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására [...]” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [17] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pontja szerinti indokolást.
- [18] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [19] Az Alkotmánybíróság előjáróban kiemeli, hogy feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, és nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazását felülbírálni, hiszen a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, elsősorban a Kúria feladata {3119/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [30]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [20] Az indítványozó az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban látta, hogy a Kúria nem bírálta el a jogalap nélküli gazdagodással kapcsolatos kérelmét, illetve a szerződés utólagos jóváhagyásával kapcsolatos érvelését.
- [21] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértését állító indítványi résszel összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó bizonyítékértékelési, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [22] A Kúria ítéletében részletesen megindokolta, hogy a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály nyilatkozatától a felek megállapodása tette függővé a szerződésmódosítás hatályának beálltát, ezért ezen kikötést a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 228. § (1) bekezdése alapján kellett megítélnie. A Kúria mindazonáltal megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróságok valamennyi előterjesztett jogcímen elbírálták a keresetet, amelyet bizonyítottság hiányában utasítottak el. A jogalap nélküli gazdagodással összefüggésben a Kúria ítéletében megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben új jogcímre nem lehet hivatkozni, ezért ezen a jogalapon nem vizsgálhatta érdemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmét (kúriai ítélet [30]–[31] bekezdések).
- [23] Tekintettel arra, hogy a Kúria szerint a rendelkezésre álló iratanyag alapján megállapítható volt, hogy az indítványozó keresetében nem hivatkozott a jogalap nélküli gazdagodás jogcímére, valamint a Kúria ítélete részletesen megindokolta ezen jogcím érdemi elbírálása hiányának okát, illetve részletesen kitért a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály nyilatkozatának értékelésére, az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet

a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben, alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesülését érintő, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni.

- [24] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 52. §-a, illetve a 29. §-ában írt befogadási feltételek teljesülése hiányában – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2021. április 13.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1642/2020.

